

תקן חשבונאות בינלאומי 33

רווח למניה

International Accounting Standard 33

Earning per Share

גרסה זו כוללת תיקונים הנובעים מתקני דיווח כספי בינלאומיים, אשר פורסמו עד 31 במאי 2022 ומועד תחילתם לא מאוחר מיום 1 לינואר 2023.

תוכן עניינים

החל מסעיף

	תקן חשבונאות בינלאומי 33
	רווח למניה
1	מטרת התקן
2	תחולה
5	הגדרות
9	מדידה
9	רווח בסיסי למניה
12	רווחים
19	מניות
30	רווח מדולל למניה
33	רווחים
36	מניות
41	מניות רגילות פוטנציאליות מדללות
45	אופציות, כתבי אופציה ומכשירים המקבילים להם
49	מכשירים הניתנים להמרה
52	מניות שהנפקתן מותנית
58	חוזים הניתנים לסילוק במניות רגילות או במזומן
62	אופציות שנרכשו
63	אופציות מכר שנכתבו
64	תיאומים למפרע
66	הצגה
70	גילוי
74	מועד תחילה
75	ביטול פרסומים אחרים

נספחים:

נספח א - הנחיות יישום

נספח ב - תיקונים לפרסומים אחרים[†]

אישור על ידי הוועדה הבינלאומית של תקן
חשבונאות בינלאומי 33 שפורסם בדצמבר 2003*

בסיס למסקנות*

דוגמאות להמחשה*

* לא תורגם לעברית

[†] בספר זה שולבו התיקונים לתקני דיווח כספי בינלאומיים הנובעים מנספח זה בתקני הדיווח הכספי הבינלאומיים הרלוונטיים.

תקן חשבונאות בינלאומי 33

רווח למניה

תקן חשבונאות בינלאומי 33 רווח למניה (IAS 33) מפורט בסעיפים 1-76 ובנספחים א ו-ב. כל הסעיפים בתקן מחייבים באותה מידה, אך נשמרה תבנית התקן, כפי שהיתה בעת שאומץ על ידי ה-IASB. יש לקרוא את תקן חשבונאות בינלאומי 33 בהקשר למטרת התקן ולבסיס למסקנות, להקדמה לתקני דיווח כספי בינלאומיים ולמסגרת המושגית לדיווח כספי. תקן חשבונאות בינלאומי 8 מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות, מספק בסיס לבחירה ויישום של מדיניות חשבונאית בהעדר הנחיות מפורשות.

מטרת התקן

1. מטרת תקן זה היא לקבוע עקרונות לחישוב והצגת רווח למניה, כדי לשפר את יכולת ההשוואה בין ביצועים של ישויות שונות באותה תקופת דיווח ובין ביצועים של אותה ישות בתקופות דיווח שונות. על אף שלנתוני הרווח למניה קיימות מגבלות, מאחר שניתן להשתמש במדיניות חשבונאית שונה לקביעת ה"רווחים", אחידות בקביעת המכנה משפרת את הדיווח הכספי. תקן זה מתמקד במכנה המשמש לצורך חישוב הרווח למניה.

תחולה

2. תקן זה חל:

(א) בדוחות הכספיים הנפרדים או האינדיבידואליים של ישות:

(i) שמניותיה הרגילות או מניותיה הרגילות הפוטנציאליות נסחרות בשוק ציבורי (בורסת ניירות ערך מקומית, בורסת ניירות ערך זרה, או שוק מעבר לדלפק, כולל שווקים מקומיים ואזוריים), או

(ii) שמגישה או בתהליך של הגשת דוחותיה הכספיים לרשות ניירות ערך או לגוף פיקוח אחר, במטרה להנפיק מניות רגילות בשוק ציבורי; וכן

(ב) דוחות כספיים מאוחדים של קבוצה שלה חברה אם:

(i) שמניותיה הרגילות או מניותיה הרגילות הפוטנציאליות נסחרות בשוק ציבורי (בורסת ניירות ערך מקומית, בורסת ניירות ערך זרה, או שוק מעבר לדלפק, כולל שווקים מקומיים ואזוריים), או

(ii) שמגישה או בתהליך של הגשת דוחותיה הכספיים לרשות ניירות ערך או לגוף פיקוח אחר, במטרה להנפיק מניות רגילות בשוק ציבורי.

3. ישות, שנותנת גילוי לרווח למניה, תחשב את הרווח למניה ותיתן לו גילוי בהתאם לתקן זה.

4. כאשר ישות מציגה גם דוחות כספיים מאוחדים וגם דוחות כספיים נפרדים בהתאם לתקן דיווח כספי בינלאומי 10 *דוחות כספיים מאוחדים* ובהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 27 *דוחות כספיים נפרדים*, בהתאמה, הגילויים הנדרשים בתקן זה יוצגו רק על בסיס הנתונים המאוחדים. ישות שבוחרת לתת גילוי לרווח למניה, המבוסס על דוחות כספיים נפרדים שלה, תציג נתונים אלה על רווח למניה רק בדוח על הרווח הכולל שלה. ישות לא תציג נתונים כאלה על רווח למניה בדוחותיה הכספיים המאוחדים.

4.4. אם ישות מציגה פריטים של רווח או הפסד בדוח נפרד כפי שמתואר בסעיף 10א לתקן חשבונאות בינלאומי 1 *הצגת דוחות כספיים* (כפי שתוקן בשנת 2011), הישות מציגה רווח למניה רק בדוח נפרד זה.

הגדרות

5. המונחים הבאים משמשים בתקן זה במשמעות המוגדרת להלן:

אנטי-דילול (*antidilution*) הוא עלייה ברווח למניה או ירידה בהפסד למניה הנובעת מהנחה שמכשירים הניתנים להמרה הומרו, שאופציות או כתבי אופציה (*warrants*) מומשו, או שמניות רגילות הונפקו עם התקיימותם של תנאים מוגדרים.

הסכם להנפקה מותנית של מניות (*contingent share agreement*) הוא הסכם להנפקה של מניות, אשר תלויה בהתקיימות תנאים מוגדרים.

מניות רגילות שהנפקתן מותנית (*contingently issuable ordinary shares*) הן מניות רגילות הניתנות להנפקה בתמורה מועטה, המשולמת במזומן או באמצעים אחרים, או ללא תמורה כלל, בהתקיימות תנאים שהוגדרו בהסכם להנפקה מותנית של מניות.

דילול (dilution) הוא ירידה ברווח למניה או עלייה בהפסד למניה הנובעת מהנחה שמכשירים הניתנים להמרה הומרו, שאופציות או כתבי אופציה מומשו, או שמניות רגילות הונפקו עם התקיימותם של תנאים מוגדרים.

אופציות, כתבי אופציה ומכשירים המקבילים להם (options, warrants and their equivalents) הם מכשירים פיננסיים המקנים למחזיק את הזכות לרכוש מניות רגילות.

מניה רגילה (ordinary share) היא מכשיר הוני הנחות בעת פירוק (subordinate) מכל הסוגים האחרים של מכשירים הוניים.

מניה רגילה פוטנציאלית (potential ordinary share) היא מכשיר פיננסי או חוזה אחר שעשוי לזכות את המחזיק בו במניות רגילות.

אופציות מכר (put options) על מניות רגילות הן חוזים המקנים למחזיק את הזכות למכור מניות רגילות במחיר מוגדר במהלך תקופה מוגדרת.

6. מניות רגילות משתתפות ברווח לתקופה, רק לאחר שסוגים אחרים של מניות, כגון מניות בכורה, השתתפו ברווח. לישות יכול שיהיו יותר מסוג אחד של מניות רגילות. למניות רגילות מאותו סוג יש אותן זכויות לקבלת דיבידנדים.

7. דוגמאות למניות רגילות פוטנציאליות:

(א) התחייבויות פיננסיות או מכשירים הוניים, כולל מניות בכורה, הניתנים להמרה למניות רגילות;

(ב) אופציות וכתבי אופציה;

(ג) מניות שיונפקו בהתקיימות תנאים, הנובעים מהסדרים חוזיים, כגון רכישה של עסק או של נכסים אחרים.

8. מונחים שהוגדרו בתקן חשבונאות בינלאומי 32 **מכשירים פיננסיים: הצגה**, משמשים בתקן זה באותה משמעות שנקבעה בסעיף 11 לתקן חשבונאות בינלאומי 32, אלא אם צוין אחרת. תקן חשבונאות בינלאומי 32 מגדיר מכשיר פיננסי, נכס פיננסי, התחייבות פיננסית ומכשיר הוני, ומספק הנחיות ליישום הגדרות אלה. תקן דיווח כספי בינלאומי 13 **מדידת שווי הון** מגדיר שווי הון ומפרט דרישות ליישום הגדרה זו.

מדידה**רווח בסיסי למניה**

9. ישות תחשב את סכומי הרווח הבסיסי למניה לגבי רווח או הפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של החברה האם וכן תחשב את סכומי הרווח הבסיסי למניה לגבי רווח או הפסד מפעילויות נמשכות, המיוחס לבעלי מניות אלה, במידה שמוצג רווח או הפסד כזה.
10. הרווח הבסיסי למניה יחושב על ידי חלוקת הרווח או ההפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של החברה האם (המונה), בממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור (outstanding) (המכנה) במהלך התקופה.
11. מטרת המידע לגבי הרווח הבסיסי למניה היא לספק מידה של הזכויות של כל מניה רגילה של החברה האם בביצועי הישות במהלך תקופת הדיווח.

רווחים

12. הסכומים, המיוחסים לבעלי מניות רגילות של החברה האם, לצורך חישוב הרווח הבסיסי למניה, המתייחסים ל:

(א) רווח או הפסד מפעילויות נמשכות, המיוחס לחברה האם; וכן

(ב) רווח או הפסד, המיוחס לחברה האם

יהיו הסכומים בסעיפים א' ו-ב' לעיל מותאמים בגין סכומים לאחר מס של דיבידנדים בכורה, הפרשים הנובעים מסילוק מניות בכורה והשפעות דומות אחרות של מניות בכורה המסווגות כהון.

13. כל פריטי הכנסה והוצאה, המיוחסים לבעלי מניות רגילות של החברה האם, אשר מוכרים בתקופה, כולל הוצאות מס ודיבידנדים על מניות בכורה שסווגו כהתחייבויות, נכללים בקביעת רווח או הפסד לתקופה המיוחס לבעלי מניות רגילות של החברה האם (ראה תקן חשבונאות בינלאומי 1).

14. הסכום לאחר מס של דיבידנדים בכורה, שיש לנכות מרווח או מהפסד, הוא:

- (א) הסכום לאחר מס של דיבידנדים בכורה כלשהם למניות בכורה, שאינן צוברות, שהוכרזו בהתייחס לתקופה; וכן
- (ב) הסכום לאחר מס של דיבידנדים בכורה למניות בכורה צוברות המתייחס לתקופה, בין אם הדיבידנדים הוכרזו ובין אם לאו. סכום הדיבידנדים למניות בכורה לתקופה אינו כולל סכום כלשהו של דיבידנדים בכורה למניות בכורה צוברות, ששולם או שהוכרז במהלך התקופה הנוכחית בהתייחס לתקופות קודמות.
15. מניות בכורה אשר זכאיות לדיבידנד ראשוני נמוך כדי לפצות את הישות על מכירתן בניכיון, או מניות בכורה אשר זכאיות לדיבידנד הגבוה מהמקובל בשוק בתקופות מאוחרות יותר כדי לפצות משקיעים על רכישתן בפרמיה, מכונות לפעמים מניות בכורה בשיעור עולה (increasing rate preference shares). ניכיון או פרמיה כלשהם, שנוצרו בעת הנפקת מניות בכורה בשיעור עולה מופחתים לעודפים באמצעות שיטת הריבית האפקטיבית ומטופלים כדיבידנד בכורה לצורך חישוב רווח למניה.
16. ישות עשויה לרכוש חזרה מניות בכורה באמצעות הצעת רכש לבעלי מניות הבכורה. עודף השווי ההוגן של התמורה, ששולמה לבעלי מניות בכורה, על הערך בספרים של מניות בכורה מהווה תשואה לבעלי מניות הבכורה ונזקף לעודפים של הישות. יש לנכות סכום זה בחישוב רווח או הפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של החברה האם.
17. המרה מוקדמת של מניות בכורה הניתנות להמרה עשויה להיגרם באמצעות שינויים מיטיבים בתנאי ההמרה המקוריים ו/או בתשלום תמורה נוספת על ידי הישות. עודף השווי ההוגן של המניות הרגילות שהונפקו ו/או של תמורה אחרת ששולמה על השווי ההוגן של המניות הרגילות שהיו צריכות להיות מונפקות בהתאם לתנאי ההמרה המקוריים, מהווה תשואה לבעלי מניות הבכורה, ויש לנכות אותו בחישוב רווח או הפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של החברה האם.
18. עודף כלשהו של הערך בספרים של מניות בכורה על השווי ההוגן של התמורה ששולמה כדי לסלקן יתווסף בחישוב רווח או הפסד, המיוחס לבעלי המניות הרגילות של החברה האם.

מניות

19. לצורך חישוב הרווח הבסיסי למניה, מספר המניות הרגילות יהיה הממוצע המשוקלל של מניות רגילות הקיימות במחזור במהלך התקופה.

20. שימוש בממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור במהלך התקופה משקף את האפשרות שסכום ההון של בעלי המניות השתנה במהלך התקופה כתוצאה ממספר מניות גדול יותר או קטן יותר, הקיימות במחזור, בכל רגע נתון. הממוצע המשוקלל של מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור במהלך התקופה הוא מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור בתחילת התקופה, מותאם במספר המניות שנרכשו חזרה או הונפקו במהלך התקופה מוכפל במקדם לשקלול הזמן. המקדם לשקלול הזמן הוא יחס מספר הימים שהמניות קיימות במחזור למספר הכולל של הימים בתקופה; קירוב סביר של הממוצע המשוקלל הוא מספק במצבים רבים.

21. מניות נכללות, בדרך כלל, בממוצע המשוקלל של מספר המניות מהמועד שבו התמורה ראויה להתקבל (receivable) (בדרך כלל, מועד הנפקת המניות), לדוגמה:

(א) מניות רגילות, שהונפקו תמורת מזומן, יכללו כאשר מזומן ראוי להתקבל;

(ב) מניות רגילות, שהונפקו תמורת השקעה חוזרת יזומה (וולונטרית) של דיבידנדים לבעלי מניות רגילות או לבעלי מניות בכורה, יכללו כאשר הדיבידנדים הושקעו בחזרה;

(ג) מניות רגילות, שהונפקו כתוצאה מהמרת מכשיר חוב למניות רגילות, יכללו ממועד הפסקת צבירת הריבית;

(ד) מניות רגילות, שהונפקו במקום ריבית או קרן על מכשירים פיננסיים אחרים, יכללו ממועד הפסקת צבירת הריבית;

(ה) מניות רגילות, שהונפקו בתמורה לסילוק התחייבות הישות, יכללו ממועד הסילוק;

(ו) מניות רגילות, שהונפקו כתמורה בעד רכישת נכס שאינו מזומן, יכללו ממועד ההכרה ברכישה; וכן

(ז) מניות רגילות, שהונפקו בתמורה להספקת שירותים לישות, יכללו עם הספקת השירותים.

עיתוי הכללת המניות הרגילות נקבע בהתאם לתנאים הנלווים להנפקתן. המהות של כל חוזה המתייחס להנפקה תבחן תוך תשומת לב ראויה.

22. מניות רגילות שהונפקו כחלק מהתמורה שהועברה בצירוף עסקים, יכללו בממוצע המשוקלל של מספר המניות ממועד הרכישה. זאת מאחר שהרוכש כולל בדוח על הרווח הכולל שלו את הרווחים וההפסדים של הנרכש מאותו מועד.

23. מניות רגילות שיונפקו כתוצאה מהמרה של מכשיר שיש חובה להמירו, יכללו בחישוב הרווח הבסיסי למניה מהמועד שבו החוזה להנפקת המכשיר נכרת.

24. מניות שהנפקתן מותנית יטופלו כקיימות במחזור ויכללו בחישוב הרווח הבסיסי למניה רק מהמועד שבו התקיימו כל התנאים הדרושים (כלומר, האירועים התרחשו). מניות, הניתנות להנפקה רק בחלוף פרק זמן מסוים, אינן נחשבות מניות שהנפקתן מותנית, מאחר וחלוף הזמן הוא וודאי. מניות רגילות הקיימות במחזור, אשר החזרתן מותנית (כלומר, כפופות לדרישת החזר), אינן מטופלות כקיימות במחזור ואין לכלול אותן בחישוב הרווח הבסיסי למניה עד למועד שבו המניות אינן כפופות יותר לדרישת החזר.

25. [בוטל]

26. הממוצע המשוקלל של מספר המניות הרגילות, הקיימות במחזור במהלך התקופה ולכל התקופות המוצגות, יותאם בגין אירועים, שאינם המרת מניות רגילות פוטנציאליות, ששינו את מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור, ללא שינוי מקביל במשאבים.

27. ישות עשויה להנפיק מניות רגילות, או להקטין את מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור, ללא שינוי מקביל במשאבים. דוגמאות לכך כוללות:

(א) הנפקת מניות הטבה (לעיתים מכונה דיבידנד במניות);

(ב) מרכיב הטבה בכל הנפקה אחרת, לדוגמה מרכיב הטבה בהנפקת זכויות לבעלי מניות קיימים;

(ג) פיצול מניות; וכן

(ד) פיצול מניות במהופך (איחוד של מניות).

28. בהנפקת מניות הטבה או בפיצול מניות, מניות רגילות מונפקות לבעלי מניות קיימים ללא תמורה נוספת. לכן, מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור גדל ללא עלייה מקבילה במשאבים.

מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור לפני האירוע מותאם בגין השינוי היחסי במספר המניות הרגילות הקיימות במחזור לו האירוע התרחש בתחילת התקופה המוקדמת ביותר המוצגת. לדוגמה, בהנפקת מניות הטבה ביחס של 2 ל-1, מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור לפני ההנפקה מוכפל ב-3 כדי לקבל את המספר הכולל החדש של המניות הרגילות, או מוכפל ב-2 כדי לקבל את מספר המניות הרגילות שנוספו.

29. איחוד מניות רגילות מקטין, בדרך כלל, את מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור ללא ירידה מקבילה במשאבים. אולם, כאשר ההשפעה הכוללת היא רכישה חזרה של מניות לפי שוין ההוגן, הירידה במספר המניות הרגילות הקיימות במחזור היא תוצאה של ירידה מקבילה במשאבים. דוגמה לכך היא איחוד מניות משולב עם דיבידנד מיוחד. הממוצע המשוקלל של המניות הרגילות הקיימות במחזור בתקופה שבה התרחשה העסקה המשולבת מותאם בגין ירידה במספר המניות הרגילות הקיימות במחזור, מהמועד שבו הוכר הדיבידנד המיוחד.

רווח מדולל למניה

30. ישות תחשב את סכומי הרווח המדולל למניה לגבי רווח או הפסד, המיוחס לבעלי המניות הרגילות של החברה האם, וכן תחשב את סכומי הרווח המדולל למניה לגבי רווח או הפסד מפעילויות נמשכות, המיוחס לבעלי מניות אלה, במידה שמוצג רווח או הפסד כזה.

31. לצורך חישוב הרווח המדולל למניה, ישות תתאם את הרווח או את ההפסד, המיוחס לבעלי המניות הרגילות של החברה האם, ואת הממוצע המשוקלל של מספר המניות הקיימות במחזור, בגין ההשפעות של כל המניות הרגילות הפוטנציאליות המדוללות.

32. מטרת הרווח המדולל למניה עקבית לזאת של הרווח הבסיסי למניה - לספק מידה של הזכויות של כל מניה רגילה בביצועי הישות - בהתחשב בהשפעת כל המניות הרגילות הפוטנציאליות המדוללות הקיימות במחזור במהלך התקופה. כתוצאה מכך:

(א) לרווח או להפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של החברה האם, יש להוסיף את הסכום לאחר מס של דיבידנדים וריבית, שהוכרו בתקופה, בהתייחס למניות הרגילות הפוטנציאליות המדוללות והוא מותאם בגין שינויים אחרים כלשהם בהכנסה או בהוצאה, שהיו נובעים מהמרת המניות הרגילות הפוטנציאליות המדוללות; וכן

(ב) לממוצע המשוקלל של מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור יש להוסיף את הממוצע המשוקלל של מספר המניות הרגילות הנוספות שהיו קיימות במחזור בהנחה שכל המניות הרגילות הפוטנציאליות המדללות הומרו.

רווחים

33. לצורך חישוב הרווח המדולל למניה, ישות תתאם את הרווח או את ההפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של החברה האם, כפי שחושב בהתאם לסעיף 12, בגין השפעה לאחר מס של:

(א) דיבידנדים כלשהם או פריטים אחרים כלשהם, המתייחסים למניות רגילות פוטנציאליות מדללות, אשר נוכו בחישוב הרווח או ההפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של החברה האם כפי שחושב בהתאם לסעיף 12;

(ב) עלויות מימון כלשהן, שהוכרו בתקופה, הקשורות למניות רגילות פוטנציאליות מדללות; וכן

(ג) שינויים אחרים כלשהם בהכנסה או בהוצאה, שהיו נובעים מהמרת מניות רגילות פוטנציאליות מדללות.

34. לאחר שהמניות הרגילות הפוטנציאליות מומרות למניות רגילות, הפריטים, שזוהו בסעיפים 33(א)-(ג), אינם קיימים עוד. במקום זאת, המניות הרגילות החדשות זכאיות להשתתף ברווח או הפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של החברה האם. לכן, רווח או הפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של החברה האם, המחושב בהתאם לסעיף 12, מותאם בגין הפריטים שזוהו בסעיפים 33(א)-(ג) ובגין מסים מתייחסים כלשהם. ההוצאות המתייחסות למניות רגילות פוטנציאליות כוללות עלויות עסקה וניכיון המטופלים בהתאם לשיטת הריבית האפקטיבית (ראה תקן דיווח כספי בינלאומי 9).

35. המרת מניות רגילות פוטנציאליות יכולה לגרום לשינויים נוספים בהכנסות או בהוצאות. לדוגמה, הירידה בהוצאות ריבית, המתייחסות למניות רגילות פוטנציאליות, מביאה לעלייה ברווח או ירידה בהפסד. עלייה זו או ירידה זו יכולות להוביל לעלייה בהוצאות המתייחסות לתוכנית מחייבת, לשיתוף עובדים ברווחים. לצורך חישוב הרווח המדולל למניה, רווח או הפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של החברה האם, מותאם בגין שינויים נלווים אלה, בהכנסה או בהוצאה.

מניות

36. לצורך חישוב הרווח המדולל למניה, מספר המניות הרגילות יהיה הממוצע המשוקלל של מספר המניות הרגילות, שחושב בהתאם לסעיפים 19 ו-26, בתוספת הממוצע המשוקלל של מספר המניות הרגילות שהיו מונפקות כתוצאה מההמרה של כל המניות הרגילות הפוטנציאליות המדללות למניות רגילות. מניות רגילות פוטנציאליות מדללות יחשבו ככאלה שהומרו למניות רגילות בתחילת התקופה או, ממועד הנפקת המניות הרגילות הפוטנציאליות, כמאוחר שבהם.
37. מניות רגילות פוטנציאליות מדללות יקבעו באופן בלתי תלוי לכל תקופה מוצגת. מספר המניות הרגילות הפוטנציאליות המדללות, הכולל בתקופה המצטברת-מתחילת-השנה (year-to-date), אינו מהווה ממוצע משוקלל של המניות הרגילות הפוטנציאליות המדללות, שנכללו בכל אחד מהחישובים לתקופות הביניים.
38. מניות רגילות פוטנציאליות משוקללות לתקופה שבה הן היו קיימות במחזור. מניות רגילות פוטנציאליות, שבוטלו או שפקעו במהלך התקופה, יכללו בחישוב הרווח המדולל למניה רק לחלק מהתקופה שבה הן היו קיימות במחזור. מניות רגילות פוטנציאליות, שהומרו למניות רגילות במהלך התקופה, יכללו בחישוב הרווח המדולל למניה מתחילת התקופה ועד מועד ההמרה. ממועד ההמרה, המניות הרגילות הנובעות מהמרה ייכללו הן ברווח הבסיסי למניה והן ברווח המדולל למניה.
39. מספר המניות הרגילות, שהיו מונפקות בהמרת מניות רגילות פוטנציאליות מדללות, נקבע בהתאם לתנאים של המניות הרגילות הפוטנציאליות. כאשר קיים יותר מבסיס המרה אחד, החישוב מביא בחשבון את יחס ההמרה או מחיר המימוש הטוב ביותר מנקודת מבט של המחזיק במניות הרגילות הפוטנציאליות.
40. חברה בת, עסקה משותפת או חברה כלולה יכולות להנפיק לצדדים שאינם החברה האם או המשקיעים בעלי שליטה משותפת או בעלי השפעה מהותית על הישות המושקעת, מניות רגילות פוטנציאליות הניתנות להמרה למניות רגילות של החברה הבת או העסקה המשותפת או החברה הכלולה או למניות רגילות של החברה האם או המשקיעים בעלי השליטה המשותפת או בעלי ההשפעה המהותית (הישות המדווחת) על הישות המושקעת. אם למניות רגילות פוטנציאליות אלה של החברה הבת, העסקה המשותפת או החברה הכלולה יש השפעה מדללת על הרווח הבסיסי למניה של הישות המדווחת, הן יכללו בחישוב הרווח המדולל למניה.

מניות רגילות פוטנציאליות מדללות

41. מניות רגילות פוטנציאליות תחשבנה מדללות כאשר, ורק כאשר, המרתן למניות רגילות היתה מקטינה את הרווח למניה או מגדילה את ההפסד למניה מפעילויות נמשכות.

42. ישות משתמשת ברווח או הפסד מפעילויות נמשכות, המיוחס לחברה האם, כמספר בקרה (control number) לקביעה אם מניות רגילות פוטנציאליות הן מדללות או אנטי-מדללות. רווח או הפסד מפעילויות נמשכות, המיוחס לחברה האם, מותאם בהתאם לסעיף 12 ואינו כולל פריטים המתייחסים לפעילויות שהופסקו.

43. מניות רגילות פוטנציאליות הן אנטי-מדללות כאשר המרתן למניות רגילות מגדילה את הרווח למניה או מקטינה את ההפסד למניה מפעילויות נמשכות. חישוב הרווח המדולל למניה אינו מביא בחשבון המרה, מימוש, או הנפקה אחרת של מניות רגילות פוטנציאליות שהשפעתן על הרווח למניה היא אנטי-מדללת.

44. בקביעה אם מניות רגילות פוטנציאליות הן מדללות או אנטי-מדללות, יש לבחון בנפרד, ולא במצטבר, כל הנפקה או כל סדרה של מניות רגילות פוטנציאליות. סדר בחינת המניות הרגילות הפוטנציאליות יכול להשפיע על הקביעה אם הן מדללות. לפיכך, כדי למקסם את הדילול של הרווח הבסיסי למניה, יש לבחון כל הנפקה או כל סדרה של מניות רגילות פוטנציאליות מהמדללת ביותר ועד למדללת במידה הפחותה ביותר. כלומר, מניות רגילות פוטנציאליות מדללות עם "רווח למניה תוספתי" הנמוך ביותר נכללות בחישוב הרווח המדולל למניה לפני אלה עם רווח למניה תוספתי גבוה יותר. אופציות וכתבי אופציה, בדרך כלל, נכללות ראשונות, מאחר שהן אינן משפיעות על מונה החישוב.

אופציות, כתבי אופציה ומכשירים המקבילים להם

45. לצורך חישוב הרווח המדולל למניה, על ישות להניח כי אופציות וכתבי אופציה מדללים של הישות, מומשו. יראו את התקבולים המתקבלים ממימוש מכשירים אלה כתמורה מהנפקת מניות רגילות על פי מחיר השוק הממוצע של המניה. ההפרש בין מספר המניות הרגילות המונפקות לבין מספר המניות הרגילות, אשר ניתן היה להנפיק במחיר השוק הממוצע של המניות הרגילות במהלך התקופה, יטופל כהנפקת מניות רגילות ללא תמורה.

46. אופציות וכתבי אופציה הם מדללים כאשר מימושם גרום להנפקת מניות רגילות בתמורה הנמוכה ממחיר השוק הממוצע של המניות הרגילות במהלך התקופה. סכום הדילול הוא מחיר השוק הממוצע של המניות הרגילות במהלך התקופה בניכוי מחיר ההנפקה. לפיכך,

כדי לחשב את הרווח המדולל למניה, מניות רגילות פוטנציאליות מטופלות ככוללות את שני המרכיבים הבאים:

(א) חוזה להנפקת מספר מסוים של מניות רגילות במחיר השוק הממוצע שלהן במהלך התקופה. ההנחה היא כי מניות רגילות אלה תומחרו באופן הוגן והן אינן מדללות ואינן אנטי-מדללות. יש להתעלם ממניות רגילות אלה בחישוב הרווח המדולל למניה.

(ב) חוזה להנפקת יתרת המניות הרגילות ללא תמורה. מניות רגילות אלה אינן מניבות תקבולים ואין להן השפעה על הרווח או ההפסד, המיוחס למניות הרגילות הקיימות במחזור. לפיכך, מניות אלה מדללות ויש להוסיפן למספר המניות הרגילות הקיימות במחזור בחישוב הרווח המדולל למניה.

47. אופציות וכתבי אופציה הם בעלי השפעה מדללת רק כאשר מחיר השוק הממוצע של המניות הרגילות במהלך התקופה גבוה ממחיר המימוש של האופציות או כתבי האופציה (כלומר, הן "בתוך הכסף"). נתוני רווח למניה שדווחו בעבר, לא יותאמו למפרע, כדי לשקף שינויים במחירי המניות הרגילות.

47א. בהתייחס לאופציה למניות ולהסדרי תשלומים מבוססי מניות אחרים, אשר עליהם חל תקן דיווח כספי בינלאומי 2 תשלום מבוסס מניות, מחיר ההנפקה, כאמור בסעיף 46, ומחיר המימוש, כאמור בסעיף 47, יכללו את השווי ההוגן (שנמדד בהתאם לתקן דיווח כספי בינלאומי 2) של סחורות או שירותים כלשהם, אשר יסופקו לישות בעתיד בהתאם לתנאי האופציה למניה או להסדר תשלום מבוסס מניות אחר.

48. אופציות למניות לעובדים בתנאים קבועים או ניתנים לקביעה ומניות רגילות שטרם הבשילו (non-vested), מטופלות כאופציות בחישוב הרווח המדולל למניה, למרות שיתכן והבשלתן מותנית (vesting). אופציות אלה מטופלות כקיימות במחזור ממועד ההענקה. אופציות למניות לעובדים, המבוססות על ביצועים, מטופלות כמניות שהנפקתן מותנית, מאחר שההנפקה מותנית בקיום תנאים מוגדרים בנוסף לחלוף פרק זמן מסוים.

מכשירים הניתנים להמרה

49. ההשפעה המדללת של מכשירים הניתנים להמרה צריכה להשתקף ברווח המדולל למניה בהתאם לסעיפים 33 ו-36.

50. מניות בכורה הניתנות להמרה הן אנטי-מדללות כאשר סכום הדיבידנד שהוכרז על מניות אלה, בתקופה הנוכחית או שנצבר בגינן בתקופה הנוכחית לכל מניה רגילה, שתנבע מהמרתן, גבוה מהרווח הבסיסי למניה. באופן דומה, חוב הניתן להמרה הוא אנטי-מדלל כאשר הריבית בגינו (בניכוי מס ולאחר שינויים אחרים בהכנסה או בהוצאה) לכל מניה רגילה, שתנבע מהמרתו, גבוהה מהרווח הבסיסי למניה.

51. פדיון או המרה מתחייבת (induced conversion) של מניות בכורה הניתנות להמרה עשוי להשפיע רק על חלק ממניות בכורה הניתנות להמרה שהיו קיימות במחזור. במקרים אלה, תמורה עודפת כלשהי, כאמור בסעיף 17, מיוחסת למניות אלה, שנפדו או שהומרו, כדי לקבוע אם יתרת מניות הבכורה הקיימות במחזור הן מדללות. המניות שנפדו או שהומרו נבחנות בנפרד מאלה שלא נפדו או שלא הומרו.

מניות שהנפקתן מותנית

52. בדומה לחישוב הרווח הבסיסי למניה, מניות רגילות שהנפקתן מותנית מטופלות כקיימות במחזור ונכללות בחישוב הרווח המדולל למניה אם כל התנאים הדרושים מתקיימים (כלומר, האירועים התרחשו). מניות שהנפקתן מותנית נכללות מתחילת התקופה (או ממועד ההסכם להנפקה מותנית של מניות, אם מועד זה מאוחר יותר). אם התנאים אינם מתקיימים, מספר המניות שהנפקתן מותנית, הנכלל בחישוב הרווח המדולל למניה, מבוסס על מספר המניות שהיו מונפקות אילו תום התקופה היה תום תקופת ההתנייה. אין לבצע הצגה מחדש אם התנאים אינם מתקיימים, כאשר תקופת ההתנייה פוקעת.

53. אם השגה או שמירה על רווח בסכום מסוים לתקופה הם תנאי להנפקה מותנית ואם רווח זה הושג בתום תקופת הדיווח, אך יש לשמור עליו למשך תקופה נוספת מעבר לתום תקופת הדיווח, אזי המניות הרגילות הנוספות מטופלות כקיימות במחזור, בחישוב הרווח המדולל למניה, אם ההשפעה מדללת. במקרה זה, חישוב הרווח המדולל למניה מבוסס על מספר המניות הרגילות שהיו מונפקות, אילו סכום הרווח בתום תקופת הדיווח היה סכום הרווח בתום תקופת ההתנייה. מאחר שהרווח יכול להשתנות בתקופה עתידית, חישוב הרווח הבסיסי למניה אינו כולל מניות אלה שהנפקתן מותנית עד תום תקופת ההתנייה, מאחר שלא כל התנאים הדרושים התקיימו.

54. מספר המניות שהנפקתן מותנית עשוי להיות תלוי במחיר השוק העתידי של המניות הרגילות. במקרה זה, אם ההשפעה מדללת, חישוב הרווח המדולל למניה מבוסס על מספר המניות הרגילות

שהיו מונפקות אילו מחיר השוק בתום תקופת הדיווח היה מחיר השוק בתום תקופת ההתנייה. אם התנאי מבוסס על ממוצע של מחירי שוק לתקופת זמן הנמשכת מעבר לתום תקופת הדיווח, יש להשתמש בממוצע לתקופת הזמן שחלפה. מאחר שמחיר השוק יכול להשתנות בתקופה עתידית, חישוב הרווח הבסיסי למניה אינו כולל מניות רגילות אלה שהנפקתן מותנית עד תום תקופת ההתנייה מאחר שלא כל התנאים הדרושים התקיימו.

55. מספר המניות הרגילות שהנפקתן מותנית עשוי להיות תלוי ברווחים עתידיים ובמחירים עתידיים של המניות הרגילות. במקרים אלה, מספר המניות הרגילות, הנכלל בחישוב הרווח המדולל למניה, מבוסס על שני תנאים (כלומר, הרווח עד לתום תקופת הדיווח ומחיר שוק נוכחי בתום תקופת הדיווח). מניות רגילות שהנפקתן מותנית אינן נכללות בחישוב הרווח המדולל למניה, אלא אם שני התנאים מתקיימים.

56. במקרים אחרים, מספר המניות הרגילות שהנפקתן מותנית תלוי בתנאי שאינו רווח או מחיר שוק (לדוגמה, פתיחת מספר מסוים של חנויות קמעונאיות). במקרים אלה, בהנחה שהמצב הנוכחי של התנאי נותר ללא שינוי עד לתום תקופת ההתנייה, המניות הרגילות שהנפקתן מותנית נכללות בחישוב הרווח המדולל למניה, בהתאם למצב בתום תקופת הדיווח.

57. מניות רגילות פוטנציאליות שהנפקתן מותנית, (למעט אלה אשר בתחולת הסכם להנפקה מותנית של מניות, כמו מכשירים הניתנים להמרה שהנפקתם מותנית) נכללות בחישוב הרווח המדולל למניה כדלהלן:

(א) ישות קובעת אם ניתן להניח כי מניות רגילות פוטנציאליות יהיו ניתנות להנפקה על בסיס התנאים שנקבעו להנפקתן, בהתאם להוראות לגבי מניות רגילות שהנפקתן מותנית בסעיפים 52-56; וכן

(ב) כדי להחליט אם יש לשקף מניות רגילות פוטנציאליות אלה ברווח המדולל למניה, ישות תקבע את השפעתן על חישוב הרווח המדולל למניה בהתאם להוראות בסעיפים 45-48 לגבי אופציות וכתבי אופציה, ההוראות בסעיפים 49-51 לגבי מכשירים הניתנים להמרה, ההוראות בסעיפים 58-61 לגבי חוזים הניתנים לסילוק במניות רגילות או במזומן, או הוראות אחרות, לפי העניין.

אולם, אין להניח מימוש או המרה לצורך חישוב הרווח המדולל למניה, אלא אם כן, הונח מימוש או המרה של מניות רגילות פוטנציאליות דומות קיימות במחזור, שהנפקתן אינה מותנית.

חוזים הניתנים לסילוק במניות רגילות או במזומן

58. כאשר ישות הנפיקה חוזה הניתן לסילוק במניות רגילות או במזומן לפי בחירת הישות, הישות תניח כי החוזה יסולק במניות רגילות, והמניות הרגילות הפוטנציאליות שינבעו מכך, יכללו ברווח המדולל למניה, אם ההשפעה מדללת.

59. כאשר חוזה כזה מוצג לצרכים חשבונאיים ככנס או כהתחייבות, או שכלולים בו רכיב הוני ורכיב של התחייבות, הישות תתאם את המונה בגין שינויים כלשהם ברווח או הפסד שהיו נגרמים במהלך התקופה אילו החוזה היה מסווג במלואו כמכשיר הוני. תיאום זה דומה לתיאומים הנדרשים בסעיף 33.

60. לגבי חוזים הניתנים לסילוק במניות רגילות או במזומן לפי בחירת המחזיק, יש להשתמש בחלופה (סילוק במזומן או במניות רגילות) המדללת יותר בחישוב הרווח המדולל למניה.

61. דוגמה לחוזה הניתן לסילוק במניות רגילות או במזומן הוא מכשיר חוב אשר, במועד הפירעון, נותן לישות את הזכות הבלתי מוגבלת לסלק את סכום הקרן במזומן או במניות רגילות שלה. דוגמה נוספת היא אופציית מכר שנכתבה, אשר נותנת למחזיק בחירה לסילוק במניות רגילות או במזומן.

אופציות שנרכשו

62. חוזים כגון אופציות מכר (put) שנרכשו ואופציות רכש (call) שנרכשו (כלומר, אופציות המוחזקות על ידי הישות על מניויה הרגילות) אינם נכללים בחישוב הרווח המדולל למניה, מאחר שלהכללתם תהיה השפעה אנטי-מדללת. אופציית המכר תמומש רק אם מחיר המימוש יהיה גבוה ממחיר השוק ואופציית הרכש תמומש רק אם מחיר המימוש יהיה נמוך ממחיר השוק.

אופציות מכר שנכתבו

63. חוזים הדורשים מהישות לרכוש את מניויה בחזרה, כגון אופציות מכר שנכתבו וחוזי אקדמה לרכישה, משתקפים בחישוב הרווח המדולל למניה אם השפעתם מדללת. אם חוזים אלה "בתוך הכסף" במהלך התקופה (כלומר, מחיר המימוש או מחיר הסילוק גבוה ממחיר השוק הממוצע לתקופה זו), ההשפעה המדללת הפוטנציאלית על הרווח למניה תחושב כדלהלן:

(א) יש להניח כי בתחילת התקופה תונפק כמות מספיקה של מניות רגילות (במחיר השוק הממוצע במהלך התקופה) כדי לגייס תקבולים על מנת לקיים את החוזה;

(ב) יש להניח כי התקבולים מההנפקה משמשים לקיום החוזה (כלומר, לרכישה חזרה של מניות רגילות); וכן

(ג) המניות הרגילות התוספתיות (ההפרש בין מספר המניות הרגילות, שהונח כי הונפקו, לבין מספר המניות הרגילות שהתקבלו מקיום החוזה) יכללו בחישוב הרווח המדולל למניה.

תיאומים למפרע

64. אם מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור או מספר המניות הרגילות הפוטנציאליות הקיימות במחזור גדל כתוצאה מהנפקת מניות הטבה או מפיצול מניות, או קטן כתוצאה מפיצול מניות במהופך, חישובי הרווח הבסיסי למניה והרווח המדולל למניה יותאמו למפרע לכל התקופות המוצגות. אם שינויים אלה התרחשו לאחר תקופת הדיווח, אך לפני התאריך שבו אושרו הדוחות הכספיים לפרסום, החישובים למניה לתקופות אלה ולכל תקופה קודמת, המוצגת בדוחות הכספיים, יתבססו על המספר החדש של המניות. יש לתת גילוי לעובדה שהחישובים למניה משקפים שינויים אלה במספר המניות. כמו כן, הרווח הבסיסי למניה והרווח המדולל למניה לכל התקופות המוצגות יותאמו בגין השפעות של טעויות ותיאומים כתוצאה משינויים במדיניות חשבונאית, המטופלים למפרע.

65. ישות אינה מציגה מחדש את הרווח המדולל למניה לתקופה קודמת מוצגת כלשהי, כתוצאה משינויים בהנחות ששימשו בחישובי הרווח למניה או כתוצאה מהמרת מניות רגילות פוטנציאליות למניות רגילות.

הצגה

66. ישות תציג בדוח על הרווח הכולל את הרווח הבסיסי למניה והרווח המדולל למניה לגבי רווח או הפסד מפעילויות נמשכות לתקופה, המיוחס לבעלי מניות רגילות של החברה האם, ולגבי רווח או הפסד לתקופה, המיוחס לבעלי מניות רגילות של החברה האם, לגבי כל סוג של מניות רגילות בעלות זכויות שונות לחלק ברווח לתקופה. ישות תציג את הרווח הבסיסי למניה והרווח המדולל למניה באותה מידה של הבלטה לכל התקופות המוצגות.

67. רווח למניה מוצג לכל תקופה לגביה מוצג דוח על רווח כולל. אם הרווח המדולל למניה מדווח לפחות לתקופה אחת, הוא ידווח לכל התקופות המוצגות, גם אם הוא שווה לרווח הבסיסי למניה. אם

הרווח הבסיסי למניה והרווח המדולל למניה שווים, ניתן להציגם בשורה אחת בדוח על הרווח הכולל.

67.א. אם ישות מציגה פריטים של רווח או הפסד בדוח נפרד כפי שמתואר בסעיף 10א לתקן חשבונאות בינלאומי 1 (כפי שתוקן בשנת 2011), היא מציגה רווח בסיסי למניה ורווח מדולל למניה, כנדרש בסעיפים 66 ו-67 בדוח נפרד זה.

68. ישות המדווחת על פעילות שהופסקה תציג את סכומי הרווח הבסיסי למניה והרווח המדולל למניה לגבי הפעילות שהופסקה בדוח על הרווח הכולל או בביאורים לדוחות הכספיים.

68.א. אם ישות מציגה פריטים של רווח או הפסד בדוח נפרד כפי שמתואר בסעיף 10א לתקן חשבונאות בינלאומי 1 (כפי שתוקן בשנת 2011), היא מציגה רווח בסיסי למניה ורווח מדולל למניה לגבי הפעילות שהופסקה, כנדרש בסעיף 68, בדוח נפרד זה או בביאורים.

69. ישות תציג את הרווח הבסיסי למניה והרווח המדולל למניה, גם אם הסכומים שליליים (כלומר, הפסד למניה).

גילוי

70. ישות תיתן גילוי לפרטים הבאים:

(א) הסכומים ששימשו כמונה בחישוב הרווח הבסיסי למניה והרווח המדולל למניה, והתאמה של סכומים אלה לרווח או ההפסד לתקופה המיוחס לחברה האם. ההתאמה תכלול את ההשפעה הנפרדת של כל סוג של מכשירים, המשפיעים על הרווח למניה.

(ב) הממוצע המשוקלל של מספר המניות הרגילות ששימש כמכנה בחישוב הרווח הבסיסי למניה והרווח המדולל למניה, והתאמה בין שני מספרים אלה. ההתאמה תכלול את ההשפעה הנפרדת של כל סוג של מכשירים, המשפיעים על הרווח למניה.

(ג) מכשירים (לרבות מניות שהנפקתן מותנית) שיכולים פוטנציאלית לדלל בעתיד את הרווח הבסיסי למניה, אך לא נכללו בחישוב הרווח המדולל למניה מאחר שהיו אנטי-מדללים בתקופה המוצגת או בתקופות המוצגות.

(ד) תיאור עסקאות במניות רגילות או עסקאות במניות רגילות פוטנציאליות, למעט אלה המטופלות בהתאם לסעיף 64, שהתרחשו לאחר תקופת הדיווח ושהיו משנות משמעותית את מספר המניות הרגילות או את מספר המניות הרגילות הפוטנציאליות, הקיימות במחזור בתום התקופה, אילו עסקאות אלה התרחשו לפני תום תקופת הדיווח.

71. דוגמאות לעסקאות שבסעיף 70(ד) כוללות:

- (א) הנפקת מניות תמורת מזומן;
- (ב) הנפקת מניות כאשר התקבולים משמשים לפירעון חוב או לפדיון מניות בכורה הקיימות במחזור בסוף תקופת הדיווח;
- (ג) רכישה עצמית (או פדיון) של מניות רגילות הקיימות במחזור;
- (ד) המרה או מימוש של מניות רגילות פוטנציאליות, הקיימות במחזור בסוף תקופת הדיווח, למניות רגילות;
- (ה) הנפקת אופציות, כתבי אופציה או מכשירים הניתנים להמרה; וכן
- (ו) התמלאות תנאים שתוצאתם היא הנפקת מניות שהנפקתן מותנית.

סכומי רווח למניה אינם מותאמים בגין עסקאות אלה, המתרחשות לאחר תקופת הדיווח, מאחר שעסקאות אלה אינן משפיעות על סכום ההון ששימש להפקת רווח או הפסד לתקופה.

72. מכשירים פיננסיים וחוזים אחרים, המקנים זכות למניות רגילות פוטנציאליות, יכולים לכלול תנאים המשפיעים על מדידת הרווח הבסיסי למניה והרווח המדולל למניה. תנאים אלה יכולים לקבוע אם מניות רגילות פוטנציאליות כלשהן הן מדללות, ואם כן, את ההשפעה על הממוצע המשוקלל של מספר המניות הקיימות במחזור ואת התיאומים הנובעים מכך לרווח או ההפסד המיוחס לבעלי מניות רגילות. מתן גילוי לתנאים של מכשירים פיננסיים וחוזים אחרים אלה, מומלץ, אלא אם גילוי כזה נדרש על פי הוראה אחרת (ראה תקן דיווח כספי בינלאומי 7 מכשירים פיננסיים: גילויים).

73. אם ישות נותנת גילוי, בנוסף לרווח הבסיסי למניה והרווח המדולל למניה, לסכומים למניה המבוססים על רכיב מדווח בדוח על הרווח הכולל, שאינו נדרש לפי תקן זה, סכומים אלה יחושבו תוך שימוש בממוצע המשוקלל של מספר המניות הרגילות, שנקבע בהתאם לתקן זה. סכומים בסיסיים למניה וסכומים מדוללים למניה, המתייחסים לרכיב כזה, יוצגו באותה מידה של הבלטה בביאורים לדוחות הכספיים. ישות תציין את הבסיס לפיו נקבע המונה או נקבעו המונים, לרבות אם סכומים אלה למניה הם לפני או אחרי מס. אם נעשה שימוש ברכיב בדוח על הרווח הכולל, שאינו מדווח כסעיף (line item) בדוח על הרווח הכולל, יש לערוך התאמה בין הרכיב שנעשה בו שימוש לבין הסעיף בדוח על הרווח הכולל.

73א. סעיף 73 מיושם גם על ידי ישות שנותנת גילוי, נוסף על רווח בסיסי למניה ורווח מדולל למניה, לסכומים למניה תוך שימוש בפריט מדווח של רווח או הפסד שאינו נדרש לפי תקן זה.

מועד תחילה

74. ישות תיישם תקן זה לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2005 או לאחריה. יישום מוקדם יותר מומלץ. אם ישות מיישמת תקן זה לתקופה המתחילה לפני 1 בינואר 2005, עליה לתת גילוי לעובדה זו.

74א. תקן חשבונאות בינלאומי 1 (כפי שעודכן בשנת 2007) תיקן את המינוחים, אשר משמשים בכל תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים. בנוסף, תקן חשבונאות בינלאומי 1 הוסיף את סעיפים 4א, 67א, 68א ו-73א. ישות תיישם תיקונים אלה לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2009 או לאחריה. אם ישות מיישמת את תקן חשבונאות בינלאומי 1 (מעודכן 2007) לתקופה מוקדמת יותר, תיקונים אלה ייושמו לתקופה מוקדמת זו.

74ב. תקן דיווח כספי בינלאומי 10 ותקן דיווח כספי בינלאומי 11 הסדרים משותפים, שפורסמו במאי 2011, תיקנו את סעיפים 4, 40 ו-11א. ישות תיישם תיקונים אלה כאשר היא מיישמת את תקן דיווח כספי בינלאומי 10 ותקן דיווח כספי בינלאומי 11.

74ג. תקן דיווח כספי בינלאומי 13, שפורסם במאי 2011, תיקן את סעיפים 8, 47א ואת סעיף 2א להנחיות יישום. ישות תיישם תיקונים אלה כאשר היא מיישמת את תקן דיווח כספי בינלאומי 13.

74ד. הצגה של פריטים של רווח כולל אחר (תיקונים לתקן חשבונאות בינלאומי 1), שפורסם ביוני 2011, תיקן את סעיפים 4א, 67א, 68א ו-73א. ישות תיישם תיקונים אלה כאשר היא מיישמת את תקן חשבונאות בינלאומי 1, כפי שתוקן ביוני 2011.

74ה. תקן דיווח כספי בינלאומי 9 מכשירים פיננסיים, כפי שפורסם ביולי 2014, תיקן את סעיף 34. ישות תיישם תיקון זה כאשר היא מיישמת את תקן דיווח כספי בינלאומי 9.

ביטול פרסומים אחרים

75. תקן זה מחליף את תקן חשבונאות בינלאומי 33 רווח למניה (פורסם בשנת 1997).

76. תקן זה מחליף את פרשנות מספר 24 של הוועדה המתמדת לפרשנויות (SIC 24) רווח למניה - מכשירים פיננסיים וחוזים אחרים הניתנים לסילוק במניות.

נספח א

הנחיות יישום

נספח זה מהווה חלק בלתי נפרד של התקן.

רווח או הפסד המיוחס לחברה האם

1א. לצורך חישוב רווח למניה המבוסס על הדוחות הכספיים המאוחדים, רווח או הפסד המיוחס לחברה האם הוא הרווח או ההפסד המאוחד לאחר תיאומו בגין זכויות שאינן מקנות שליטה.

הנפקות זכויות

2א. הנפקת מניות רגילות במועד המימוש או ההמרה של מניות רגילות פוטנציאליות, לא כוללת בדרך כלל, מרכיב הטבה. הסיבה לכך היא שמניות רגילות פוטנציאליות מונפקות, בדרך כלל, תמורת שווי הוגן, הגורם לשינוי באופן יחסי במשאבים הניתנים להשגה על ידי ישות. אולם, בהנפקת זכויות, לעיתים קרובות, מחיר המימוש נמוך מהשווי ההוגן של המניות. לכן, כאמור בסעיף 27(ב), הנפקת זכויות כזו כוללת מרכיב הטבה. אם הנפקת זכויות הוצעה לכל בעלי המניות הקיימים, מספר המניות הרגילות שישמש בחישוב הרווח הבסיסי למניה והרווח המדולל למניה לכל התקופות לפני הנפקת הזכויות הוא מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור לפני ההנפקה, מוכפל במקדם הבא:

שווי הוגן למניה מייד לפני מימוש הזכויות

שווי הוגן תיאורטי למניה לאחר מימוש הזכויות

השווי ההוגן התיאורטי למניה לאחר מימוש הזכויות מחושב באמצעות הוספת השווי ההוגן המצרפי של המניות מייד לפני מימוש הזכויות לתקבולים ממימוש הזכויות, וחלוקה במספר המניות הקיימות במחזור לאחר מימוש הזכויות. כאשר הזכויות נסחרות בשווקים ציבוריים בנפרד מהמניות לפני מועד המימוש, שווי הוגן, נמדד בעת סגירת המסחר ביום האחרון שבו המניות נסחרו יחד עם הזכויות.

מספר בקרה

3א. כדי להדגים את יישום הרעיון של מספר בקרה, המתואר בסעיפים 42 ו-43, יש להניח כי לישות רווח מפעילויות נמשכות המיוחס לחברה האם בסך 4,800 ש"ח¹, הפסד מפעילויות שהופסקו המיוחס

¹ בהנחיות אלה, סכומים כספיים נקובים בשקלים חדשים (ש"ח).

לחברה האם בסך 7,200 ש"ח, הפסד המיוחס לחברה האם בסך 2,400 ש"ח, ו-2000 מניות רגילות קיימות במחזור ו-400 מניות רגילות פוטנציאליות קיימות במחזור. הרווח הבסיסי למניה של הישות הוא 2.40 ש"ח מפעילויות נמשכות, הפסד בסיסי למניה בסך של 3.60 ש"ח מפעילויות שהופסקו והפסד בסיסי למניה בסך של 1.20 ש"ח. 400 המניות הרגילות הפוטנציאליות נכללות בחישוב הרווח המדולל למניה מאחר שרווח למניה מפעילויות נמשכות בסך 2.00 ש"ח מדלל, בהנחה של-400 מניות רגילות פוטנציאליות אלה אין השפעה על רווח או הפסד. מאחר שרווח מפעילויות נמשכות המיוחס לחברה האם הוא מספר הבקרה, הישות כוללת את 400 המניות הרגילות הפוטנציאליות האלה גם בחישוב סכומים אחרים של רווח למניה, למרות שהסכומים המתקבלים של רווח למניה הנם אנטי-מדללים ביחס לסכומי הרווח הבסיסי למניה המקבילים. כלומר, ההפסד למניה נמוך יותר (הפסד למניה מפעילויות שהופסקו בסך 3.00 ש"ח והפסד למניה בסך 1.00 ש"ח).

מחיר השוק הממוצע של המניות הרגילות

4א. לצורך חישוב הרווח המדולל למניה, מחיר השוק הממוצע של המניות הרגילות, שהונח כי הונפקו, מחושב על בסיס מחיר השוק הממוצע של המניות הרגילות במהלך התקופה. באופן תיאורטי, ניתן לכלול כל עסקה בשוק במניות הרגילות של הישות בקביעת מחיר השוק הממוצע. אולם, מסיבות מעשיות, ממוצע פשוט של מחירים שבועיים או חודשיים הוא בדרך כלל מספק.

5א. בדרך כלל, מחירי סגירה בשוק הם מספיקים לחישוב מחיר השוק הממוצע. אולם, כאשר קיימת תנודתיות גדולה במחירים, ממוצע של המחיר הגבוה והמחיר הנמוך, בדרך כלל, מהווה מחיר מייצג יותר. השיטה המיושמת לצורך חישוב מחיר השוק הממוצע, תיושם באופן עקבי למעט אם היא אינה מייצגת יותר בשל שינוי תנאים. לדוגמה, ישות המשתמשת במחירי סגירה בשוק לחישוב מחיר השוק הממוצע במספר שנים שבהם המחירים יציבים יחסית, יכולה לעבור להשתמש בממוצע של מחירים גבוהים ומחירים נמוכים אם מתחילה תנודתיות גבוהה במחירים ומחירי הסגירה בשוק אינם מהווים יותר מחיר ממוצע מייצג.

אופציות, כתבי אופציה ומכשירים המקבילים להם

6א. לגבי אופציות או כתבי אופציה לרכישת מכשירים הניתנים להמרה יש להניח כי מומשו למכשירים הניתנים להמרה, כאשר המחירים הממוצעים הן של המכשירים הניתנים להמרה והן של המניות הרגילות, שניתן לקבל כתוצאה מההמרה, גבוהים ממחיר המימוש של האופציות או של כתבי האופציה. אולם, אין להניח מימוש

כאמור, אלא אם כן הונח כי הומרו מכשירים דומים הניתנים להמרה הקיימים במחזור, אם אלה קיימים.

7א. אופציות או כתבי אופציה יכולים לאפשר או לדרוש תשלום מלוא מחיר המימוש או חלקו באמצעות מכשיר חוב או מכשירים אחרים של הישות (או של החברה האם שלה או של החברה הבת שלה). בחישוב הרווח המדולל למניה, לאופציות או לכתבי אופציה אלה יש השפעה מדללת אם (א) מחיר השוק הממוצע של המניות הרגילות המתייחסות במהלך התקופה גבוה ממחיר המימוש או (ב) מחיר המכירה של המכשיר, שמשמש לתשלום נמוך מהסכום שיוחס למכשיר בהתאם להסכם האופציה או כתב האופציה וקיומו של פער כזה מבסס מחיר מימוש אפקטיבי, שהוא נמוך ממחיר השוק של המניות הרגילות שניתן לקבל בעת המימוש. בחישוב הרווח המדולל למניה, יש להניח כי אופציות או כתבי אופציה אלה מומשו וכן כי מכשיר חוב או מכשירים אחרים שימשו לתשלום. אם מימוש במזומן עדיף יותר למחזיק באופציה או בכתב האופציה והחובה מאפשר מימוש במזומן, יש להניח כי המימוש יהיה במזומן. ריבית (נטו ממס) שהוכרה כהוצאה בגין כל מכשיר חוב שהוא, שהונח כי ישמש לתשלום תתווסף בתיאום למונה.

8א. טיפול דומה יינקט לגבי מניות בכורה בעלות תנאים דומים או לגבי מכשירים אחרים, שלהם אופציות המרה ואשר מאפשרות למשקיע לשלם מזומן כדי לקבל יחס המרה מועדף.

9א. אופציות מסוימות או כתבי אופציה מסוימים כוללים תנאים העשויים לדרוש שימוש בתקבולים מהמימוש של מכשירים אלה לפירעון חוב או לפירעון מכשירים אחרים של הישות (או של החברה האם או של החברה הבת שלה). בחישוב הרווח המדולל למניה, יש להניח כי אופציות או כתבי אופציה אלה מומשו והתקבולים שימשו לרכישת החוב במחיר השוק הממוצע שלו ולא לרכישת מניות רגילות. אולם, עודף התקבולים, שהתקבלו בהנחת מימוש, על הסכום שהונח כי שימש לרכישת החוב (כלומר, הונח כי שימש לרכישה חזרה של מניות רגילות) מובא בחשבון לצורך חישוב הרווח המדולל למניה. ריבית (נטו ממס) שהוכרה כהוצאה בגין כל מכשיר חוב שהוא, שהונח כי ישמש לתשלום תתווסף בתיאום למונה.

אופציות מכר שנכתבו

10א. כדי להדגים את יישום סעיף 63, יש להניח כי לישות יש 120 אופציות מכר הקיימות במחזור שנכתבו על מניותיה הרגילות עם מחיר מימוש של 35 ש"ח. מחיר השוק הממוצע של מניותיה הרגילות לתקופה הוא 28 ש"ח. בחישוב הרווח המדולל למניה, הישות מניחה כי היא הנפיקה 150 מניות לפי 28 ש"ח למניה

בתחילת התקופה כדי לעמוד במחויבות המכר שלה בסך 4,200 ש"ח. יש להוסיף למכנה בחישוב הרווח המדולל למניה, את ההפרש בין 150 מניות רגילות שהונפקו לבין 120 מניות רגילות שהתקבלו מקיום אופציית המכר (30 מניות רגילות תוספתיות).

מכשירים של חברות בנות, של עסקאות משותפות או של חברות כלולות

11א. מניות רגילות פוטנציאליות של חברה בת, של עסקה משותפת או של חברה כלולה הניתנות להמרה למניות רגילות של החברה הבת, של העסקה המשותפת או של החברה הכלולה או למניות רגילות של החברה האם או של משקיעים בעלי שליטה משותפת או בעלי השפעה מהותית (החברה המדווחת) על הישות המושקעת נכללות בחישוב הרווח המדולל למניה כדלהלן:

(א) מכשירים שהונפקו על ידי חברה בת, עסקה משותפת או חברה כלולה אשר מאפשרים למחזיקים בהם לקבל מניות רגילות של החברה הבת, של העסקה המשותפת או של החברה הכלולה נכללים בחישוב נתוני הרווח המדולל למניה של החברה הבת, העסקה המשותפת או של החברה הכלולה. רווח למניה זה נכלל לאחר מכן בחישובי הרווח למניה של הישות המדווחת המבוססים על החזקות הישות המדווחת במכשירים של חברה הבת, של העסקה המשותפת או של החברה הכלולה.

(ב) מכשירים של חברה בת, של עסקה משותפת או של חברה כלולה, הניתנים להמרה למניות רגילות של הישות המדווחת, נחשבים מניות רגילות פוטנציאליות של הישות המדווחת לצורך חישוב הרווח המדולל למניה. כמו כן, אופציות או כתבי אופציה, שהונפקו על ידי חברה בת, עסקה משותפת או חברה כלולה לרכישת מניות רגילות של הישות המדווחת, נחשבים מניות רגילות פוטנציאליות של הישות המדווחת לצורך חישוב הרווח המדולל למניה.

12א. לצורך קביעת השפעה על הרווח למניה של מכשירים שהונפקו על ידי ישות מדווחת, הניתנים להמרה למניות רגילות של חברה בת, של עסקה משותפת או של חברה כלולה, יש להניח כי המכשירים הומרו והמונה (הרווח או ההפסד המיוחס לבעלי המניות הרגילות של החברה האם) מתואם, לפי הצורך, בהתאם לסעיף 33. נוסף לתיאומים אלה, המונה מותאם לשינוי כלשהו ברווח או ההפסד שנרשם על ידי החברה האם (כגון הכנסה מדיבידנד או רווחי אקוויטי), המיוחס לגידול במספר מניות רגילות של החברה הבת, של העסקה המשותפת או של החברה הכלולה, הקיימות במחזור, כתוצאה מהנחת ההמרה. המכנה בחישוב הרווח המדולל למניה

אינו מושפע, מאחר שמספר המניות הרגילות של הישות המדווחת הקיימות במחזור, לא היה משתנה בהנחת ההמרה.

מכשירי הון משתתפים ושני סוגים של מניות רגילות

13א. ההון של ישויות מסוימות כולל:

(א) מכשירים שמשתתפים בדיבידנדים יחד עם מניות רגילות בהתאם לנוסחה שנקבעה מראש (לדוגמה, 2 ל-1) עם, לעיתים, גבול עליון לשיעור ההשתתפות (לדוגמה, עד, אבל לא יותר, מסכום מסוים למניה).

(ב) סוג של מניות רגילות עם שיעור דיבידנד השונה מזה של סוג אחר של מניות רגילות, אבל ללא זכויות קודמות או בכירות יותר.

14א. לצורך חישוב הרווח המדולל למניה, יש להניח כי המכשירים שתוארו בסעיף 13א, וניתנים להמרה למניות רגילות הומרו, אם ההשפעה מדללת. לגבי המכשירים שאינם ניתנים להמרה לסוג כלשהו של מניות רגילות, רווח או הפסד לתקופה יוקצה בין הסוגים השונים של המניות ובין מכשירי הון המשתתפים בהתאם לזכויותיהם לדיבידנדים או זכויות אחרות להשתתפות ברווחים בלתי מחולקים. כדי לחשב את הרווח הבסיסי למניה והרווח המדולל למניה:

(א) רווח או הפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של החברה האם מותאם (להקטין רווח או להגדיל הפסד), בגין סכום הדיבידנדים שהוכרזו בתקופה לכל סוג של מניות ובגין סכום חוזי של דיבידנד (או ריבית על אגרות חוב משתתפות) שחובה לשלמו לגבי התקופה (לדוגמה, דיבידנדים נצברים שלא שולמו).

(ב) הרווח או ההפסד הנותר מוקצה למניות רגילות ולמכשירי הון משתתפים, לפי שיעור חלקו של כל מכשיר ברווח, בהנחה שכל הרווח או ההפסד לתקופה חולק. הרווח או ההפסד הכולל, שהוקצה לכל סוג של מכשירי הון, נקבע על ידי סיכום הסכום שהוקצה עבור דיבידנדים והסכום שהוקצה עבור מרכיב ההשתתפות.

(ג) כדי לקבוע את הרווח למניה עבור מכשיר, יש לחלק את הסכום הכולל של רווח או הפסד, שהוקצה לכל סוג של מכשיר הוני, במספר המכשירים הקיימים במחזור, שלהם הוקצה הרווח או ההפסד.

לצורך חישוב הרווח המדולל למניה, כל המניות הרגילות הפוטנציאליות, שהונח כי הונפקו, יכללו כמניות רגילות הקיימות במחזור.

מניות שלא שולמה תמורה מלאה בגינן

15א. כאשר מניה רגילה הונפקה, אבל לא התקבלה בגינה תמורה מלאה, היא מטופלת בחישוב הרווח הבסיסי למניה כחלק ממניה רגילה, בשיעור הזכאות שלה להשתתף בדיבידנדים במהלך התקופה ביחס למניה רגילה ששולמה תמורה מלאה בגינה.

16א. החלק של המניות שהתמורה בגינן לא שולמה במלואה, שאינו זכאי להשתתף בדיבידנדים במהלך התקופה, מטופל כמכשיר דומה לאופציות או לכתבי אופציה בחישוב הרווח המדולל למניה. יש להניח כי היתרה שלא שולמה מייצגת את התקבולים ששימשו לרכישת מניות רגילות. מספר המניות הרגילות שנכלל ברווח המדולל למניה הוא ההפרש בין מספר המניות שיונפקו לבין מספר המניות שהונח כי נרכשו.